

FOGLALAT: Magyarország (a tyroli hódolati ünnepély; budapesti napló; orvostanári koszorúért magyarul értekező honfitársink nevei, Jósika Miklósnak egy új történelmi regénye készült el; magyar játékszini előadások, időjárás, czeglédi iskolai próbatét, 's a t.; Pápa u. ezavilágítást alapít a' casino; Széchenyi István gr. és b. Sina aradi polgár; Zichy Károly gróf jötekonysága, m. n. Akad. 's a t. Amerika (Rio-Janeiroban pénzügyi változások; nyjorki hírek 's a t.) Spanyolország (különböző vélemények Espartero elégtelensége okairól; ministerváltozási hírek; Ramorino ajánlatit visszautasítja a' kormány; hírek a' harcmezőről; 's a t.) Anglia (alsó- 's felsőházi ülések; a' birninghami nagy népgyűlés részletei 's az által a' kormány elibe terjesztett kérelem, Brougham kikelését Durham ellen általánosan rosszlják, 's a t.) Franciaország (Lajos Fülöp beszéde a' parisi növendékekhez; Molé megvendégli a' királyt; Odilon-Barrot nyilatkozata; Fridrik ausztriai fhg elhagyja Toulont; 's a t.) Belgium. Oroszország. Törökország. Gabonaár. Dunavizállás. —

Magyarország.

Ó es. 's ap. kir. fölsége mult évi oct. 30iki határozatában Majthényi Antal Liptó megyei főispányhelyettest magyar báróságra emelni; f. e. jul. 16iki rendeletében Sailer György győri nagyprépostot 's fő püspök helyettest bosoni címzetes püspökké nevezni; 's f. e. aug. 16iki végzetében Benz Róbert tyroli 's vorarlbergi kormányzékai elnökhelyettest a' magyar sz. István-rend kiskeresztjével díszesíteni méltóztatott. W. Z.

Uralkodó fejdelmünk ó es. kir. fölségének, innsbrucki aug. 12ki levelek szerint, következő renddel hódolának Tyrol 's Vorarlberg tartományok: „A' hódolási nap fölviradt; szélesöd uralkodék 's a' nap már huzamos idő óta nem vala olly szép 's föllegtelen, magas jelentőségét pedig közönséges örömteljes fürgesség hirdeté, míg azt a' szomszéd völgyekkel 101 algylövés tudatá. Minden felől egymást érek a' haza legtávolabb részeiből az ünnepélyre siető lövésosztyályok, minden utcát 's ablakot kíváncsi nézők foglaltak el. Miután az ünnepélyes tette megkivántató főszemélyek összegyűlének, díszhintájába szállott ó fölsége 's az egész hosszú vonal elindult a' sz. egyház felé. Elöl fél dandár vasas katona lovagla Toscana nhg ezredéből, ez után fél század es. vadász 's egy század polgári lövész. Ezeket követék: az országnagyok eselédsege, a' es. kir. udv. eselédék, a' es. kir. apródok, nemesség, papság, Vorarlberg követei kerületi kapitányokkal, a' tyroli RR követi Wiltzek gróffal, mint főkapitányi helyettestel, az országos tisztviselők jelképeikkel, az ország hírnöke ezimerkötösben, Auersperg Vincze hg tartományi marsal lóháton födellen fölvel 's ki-vont statuskarddal, ó föls. a' király díszhintóban, kísérve Clam-Martinitz gr. altábornagy 's fősegéde által lóháton, Inzaghi gr. es. kir. udv. kancellár Kübeck b. udv. tanácsossal hatlovas udv. hintóban, közönséges és magyar lovas testőrök. Az egész katonaság 's polgári lövészek zárak. A' sz. egyház előtt a' brixeni hg püspök, számos papság, lovagrendi tagok, val. b. titkos tanácsos 's kamarások 's polgári és katonai hatóságok fogadák ó fölségét és az oltár azon részén fölállított trónhoz vezeték, mellyen az evangeliom-könyv szokott fekünni, mire az ünnepélyes nagymisét azonnal elkezdék. Isteni tisztelet után egészen azon renddel a' szépen földíszesített óriásterembe ment az egész kíséret. Néhány pillanat mulva megjelentek ugyanott: az uralkodó királyné ó es. kir. fölsége, Mária Luiza özvegy francia császárné ó föls., Ferencz Károly, Janos, Rajner és Lajos főhgek. Ó fölsége megérkezte után Inzaghi gr. rövid velős tartalma beszéddel nyitá meg az ünnepélyt, mire ó föls. e' szókkal válaszolt: „Örömmel jövök hozzátok, kedves népem, Tyrolban és Vorarlbergben! A' hűség ünnepélyes esküje, mellyet most RRdeitek 's képviselőitek által előttem letenni akartok, próbált hűségű szívből ered, miként atyáitoknál. Szívem ugyanazon megindulással fogadja azt, mellyel elődim 's istenben nyugvó atyám. 'S így is fog az maradni! Az, ki országok sorsát intézi, illy kötelet még mindig általános jólléttel álda meg 's még a' nagy esapások által is csak jobban megerősíté. Én tehát, szerettim, atyátok akarok lenni, miként az enyim, ki mint gyermeket ada át titeket nekem. Ójátok meg, mint olyanok, vallási érzelmiteket, az erkölesegyszerűséget, régi hűséget, erőt, állandóságot, a' régi gyermeki bizalmat fejdelmetek gondviselésében, 's e' szerint összegyűlt RRdei és képviselői Tyrol 's Vorarlberg tartományoknak, legyetek császári és országgyűlési kegyeimről bizonyosak.“ Legelőkelőbb kitörése a' közlekesületnek fogadá e' szavakat, 's Wiltzek gr. megható beszéddel köszönné az egész nép nevében ó föls. kegyét, utána pedig a' vorarlbergi kerületi kapitány szíjta az egész nép nevében. E' beszédek után az ünnepélyes hódolási következék. Kübeck b. udv. tanácsos hangosan olvasá az esküt, 's a' jelen voltak minden szót utána mondának, 's maguk és megbízóik nevében örök hűséget 's rendületlen engedelmséget esküvének ó fölségének 's minden törvényszerű utódjának a' kormányzatban. Ezután minden követ egyenkint letérdelt ó föls. előtt 's megcsókoltá kezét, mire az egész uralkodó család hangos eljenkiáltások közt elhagyá a' termet; míg most ebben készülteket vétenek a' hódolati ebédre, ó föls. a' kir. főhgek kíséretében a' versenyterre ment 's valamennyi katonaságot és lövészapatot esengő zenével 's lobogó zászlókkal elképete maga előtt. Gyönyörű látványt képezének a' külön színű nemzeti öltözetes lövészek, 's lelkesülések egyetlenné tevő maga nemében e' nemzeti ünnepélyt. Ezután terembe vonult vissza az egész es. kir. család, 's maga elibe boesáttatá valamennyi polgári lövészapat kapitányit. Ó föls. számára a' főhgekkel együtt a' trónmennyezet alatt vala terítve, előtte pedig két hosszú asztalnál a' RR foglalatnak helyet. Ó föls. áldomást írte híveiert, mit dob 's trombitázaj és algYROBAJ tudatott az utcán vígan hullámzó néppel. Az ünnepélyt este örömtüzek, világítás, 's különböző átviláglatu fölratok zárak, 's mind ezt személyesen megtekinteni kegyes vala ó fölsége. —

Budapesti napló. F. év első felében orvostanári koszorut nyert 14 honfitársunk közül négy irá nemzeti nyelvünkön iktatási értekezését, és pedig: Jelenffy Károly „A' dohányról“; Szegedy Andor „A' zsebrékről“; Schönbauer József „Az ebdühről“; Nagy Gáspár „Az orvosi hitelről.“ — A' hazai literatura barátai nem sokára rendkívüli élvezethez jutandnak; Jósika Miklós b. ugyanis bevégzé legujabb illy című regényét: „A' csehek

Magyarországon, korrajz I. Mátyás király idejéből“, négy kötetben. Ed-dig megjelent regényeinek (Abafi, Zólyomi, Könyvelmők, utolsó Báthori) nagy kelete hirt szerint nem sokára ezekre nézve második kiadást kívánand, melly szerencsével, Vörösmarty „Vernász“-át kivéven, újabb időben egy szépliteraturai munka sem díszekhetik. Heckenast Gusztáv „Album“-a már sajtó alatt van, 's abban egy novella Jósikától, czime: „A' béke nemtője.“ — Játékszínünk megnyitási évnappján (aug. 22kén) légszesszel vala szándék világítani a' színházat, mi azonban némely szükségesség el nem készülhetősök miatt nem történheték meg. Árpád ebredését e' napon különös lelkesüléssel fogadá a' nagyszámu közönség, melly mindinkább élénkült 's egészen elnyomá a' földszint egy zugából minden tapsnál hallható sziszegését néhány püsszegőnek. 23kán „Gyászvitézek“ eredeti dráma 4 föl. Szigligetitől adaték. A' darab igen esinos kiadásban, melly valóban díszere válik Landerer könyvműhelyének, a' színházi pénztárnál egy pgő forintot mindenkor megszerezhetők; 24kén „Tündér Ilona.“ Raynund „Tekozló“ című tündér regéjét f. hó 21kén nem fogadá közönségünk olly zajos tetszéssel, minőt az valamennyi német tartományban, sőt a' pesti német színpadon is, aratott, 's a' páholyok nagyobb része üres maradt. Minek kelljen ezt tulajdonítani, nehéz meghatározni: vásár van, a' díszítvények meglepők és gyönyörűk, a' zene (muzsika) jó, a' játék tökéletesen kielégítő, 's a' tetszés még is sokkal mérsékeltőbb, mint különben illyes daraboknál közönségesen mutatkozni szokott. Némelyek gondolák, hogy a' darabnak számos komolyszerű fordulata 's áltáljában finomabb hangulatban tartása okozá némi hanyagsággal fogadtatását; de ezt sem hihetni, mert hisz „Tündér Ilonában“ egy szölván semmi finomság, semmi komolyabb oldal, 's még sem tetszett a' közönségnek, mint azt valamennyi lapjaink a' „Rajzolatok“-at kivéven, egyhangulag bizonyíták. Lehet azonban, hogy a' „Tekozló“ többszöri előadás után élénkebb tetszést nyerend, miután a' közönség megszokván a' szép díszítvényeket, figyelmét kizárólag a' darab folyamára fordítandja, 's jobban föl fogja majd foghatni annak egyes szebb oldalait, mikkel valóban bővelkedik. — Időjáraturunk folyvást igen kellemetlen; este 's reggel hűvös van, 's napfeljötté után egy két óra mulva rendesen olly erős szél söpri az utcákat, hogy az egész város szüntelenül porföleggel van borítva. A' szél nem érhetik, 's igen apró és kemény. — A' nádorné ó es. kir. főhgsége f. hó 3kán 's 17kén délelőtti 11—12 óra közt a' budai sz. Erzsébet szüzeinek zárdáját ismét látogatásával szerencsesíté. — Scherer Ferencz orvos tr 's bérkője a' pöstyéni fürdőnek, nemesak ingyen engedé meg a' katonaságnak a' fürdők használatát, hanem egyszersmind minden sebészi műtétnek ingyen véghez vitelére ajánlkozék, mennyiben az a' katonáknál szükséges találna lenni; Dörner Ferencz gyógyszerész pedig az egész fürdésidő alatt ingyen látandja el a' katonaságot gyógyszerekkel, mit a' budai főhadí kormányzék hálás méltánnyal fogadott. — Czeglédi level szerint az ottani ref. egyesület iskolája évfordulati közvizsgálatit f. hó 9—10kén tartá, melly alkalomkor Pajor megyei biztos urnak a' szegényebb sorsu tanulók közt kiosztandó iskolai könyvekre tett alapítványa folyamatba hozaték. Meglepő 's igazán érzékenyítő volt a' nemeslelkűséget méltányolni tudó értelmesb fiuknak örömkönyvezésük 's hálarebegésük, mellyet a' vizsgálat utáni napon a' jötében részesült első növendék a' tiszt. alapító lakánál nyilvánított, melly hálabeszédért a' tisztelt férfin gazdagon megajándékozva boesáttá el a' szónok-fiut. —

Pápa, aug. 19kén: A' pápai casino a' városkivilágítatását eszközzendő e' czélra gyűjtendő alapítóke gyarapítására nyarutó 15kén egy pengő forint belépti díj mellett táncvizigalmat adott, mellyben Győrűtt szállásozó don Miguel ezred hangászkarra jelesen működött, kellő hatással játszván, Strauss, Lanner 's a' karigazgató Massak szerzeményin kívül Theindl Boldog casinotagnak ez alkalomra az egyesületnek ajánlott lámpa-keringőit. Az elkelt 337 belépti jegyből 312 adatott be. Aránylag sok idegen, ezek közt pedig legtöbb győri volt. A' helybeli izraeliták nemesak számos megjelenésükkel, hanem azzal is nyilváníták ez ügy iránti buzgó részvétüket, hogy némelyek közülök szabott áron felül vásárlottak jegyeket.

Szab. kir. Arad város tanácsa mult jul. 23kán tartatott tan. esi ülésében méltó figyelembe vevén azon számos és fényes hazafiai érdemeket, mellyeket Széchenyi István gr. ur magának részint bölcseséggel teljes munkáji, részint a' közző és esinosulás kifejtésére életbe hozott külön intézetek alapítása, 's így szerettét hazánk valamint szellemi egy anyagi jobb létre emelése, de különösen, a' több század óta legnagyobb veszteségünkre csukva volt Vaskapu zárjának fölnyitvatása körül szerzett, 's az által a' honi kereskedést is lényegesen előmozdítani, 's egy a' legszebb reményekkel kecségető jövendő felé leginkább személyes fáradozást 's áldozatjai által irányozni méltóztatott, a' nevezett gróft polgári joggal megtisztelni határozá, minek folytában neki a' polgári oklevél már által is nyújtatott. Hasonlag hodosi és kizdiai báró Sina György urat is azon példás emberbaráti készségeert, melly szerint a' Duna árvice által károsult szerencsétlen polgártársinkat már a' veszély első napjaiban ritka nagylelkűséggel tetemes segélyküldéssel megvigasztalni, azon felül pedig Arad városban a' kereskedés élénkítésére 's kiterjedésére szerföltt hasznos intézvényeket alapítani sziveskedett, szinto polgári joggal 's levéllel tisztelte meg. —

Nógrád megyének éjszaki hegyes részén van egy helység, neve Ábel-Lehota, melly különben a' nagyobb közönség előtt nem igen szokott megjelenni. Egy szent kötelesség azonban e' helységet, 's főleg annak egyházi előjárót arra készíti, hogy homályából kilépve az egész magyar haza elibe álljon 's háladó szavát előtte hangoztassa. Iletti pedig e' háladat vázsonykői

Zichy Károly gr. es. kamarás 's us vas-megyei főispáni helytartó urat. A' jó isten ezt földesurává, ön magas szíve pedig atyjává tevő őt a' nevezett helységnek, 's olly kegyes pártfogóvá, hogy neve jötevőinek sorában mindenike felülemelkedve tündöklik. Ugyanis, midőn még 1824ben egy gyász-szós tűzveszély annak több mint felét elhamvasztá, templomát, paplakát, iskoláját 's egyéb egyházi épületeit sem kímélve meg, ő volt az, ki jeles bőkezűsége által mind jobbágyit, mind az egyházat nem sokára előbbi állapotjokba helyezé vissza; ő tetézé azután is mindkettőt szánnélküli jótétemény-nyel ugy annyira, hogy mostani egész léte az ábel-lehotai egyháznak esu-pán az ő műve; ő segítő legközelebb ismét annak egy régi buzgó obajtását, t. i. egy toronyóra birását, létesíteni, megszerzéséhez 250 fr. sum-mával járulván.

Magyar tudós társaság. — Az academia költségén elhagyá a' sajtót: I. Magyar és német zsebszótár. Közre bocsátja a' m. t. t. Első kötet, vagyis magyar-német rész. Sadr. VIII. és 790 lap, non-pareille betűkkel, három hasábosan nyomtatva, 's fűzve postapapíroson 3 fr. 30 kr., írópapíroson 3 fr. ep. (a' másodík, vagyis német-magyar rész, ugyanazon áron kapható minden hiteles könyvárosnál az országban). — II. A' moldvai magyar telepek. A' m. tud. academia elibe terjesztve P. Gegő Elek, sz. Ferencz szerzetesbeli m. hitszónok 's m. t. társasági lev. tag által. Két taldalékkal a' moldvai püspökségekről, a' bukovinai magyar telepekről 's a' moldvai kath. egyház kétszázad előtti állapotjáról; 's Moldvaország abroszával, ékes boritékba fűzve, postapap. 1 fr. 40 kr., nyomt. pap. 1 fr. 20 kr. Pesten, aug. 20kán 1838. D. S. chedel Ferencz, titoknok.

A m e r i k a.

Rio-Janeiroi jun. 2aig terjedő hírek szerint a' ministerség a' pénzügyi igazgatásban több változtatást szándékozik tenni és a' kereskedő törvény-könyvet megjavítani, melly most szerfölött hiányos. Maj. hófolytában ismét 900 contonyi kincstári jegyet bocsátá ki a' kormány 5¹/₂ pCttel; 's így a' most keringésben levő jegyek összes mennyisége mintegy 2 ezer contonyi. Az új kormányzó-választásnál még eddig Lima 2279, Cavalcanti pedig 1082 szóval bírt. Azon híre, miszerint a' lázadó Rio-Pardot megtámadák és bevévék, 400 főnyi erősítvényt küldé oda a' kormány 's ezenköl Bahiá-bul 's Pernambuco-bul ezret. Attul tartának, hogy a' zendülők Porto-Alegret szállják meg. Britt 's más idegen áruk Rio-Janeiroban majus hónap-ban jó áron keltek, hihetőleg a' legközelebb szállítvány is hasonlólag kapós leend. Valószínű látszik azon hír, miszerint Rio-Pardonál, Rio-Grande tartományban, a' kormány csapati Bento Manuel és Bento Gonsalvez lázadó főnökök ellen esatát vesztenék. A' harcztéren mindkét részről mintegy 400an maradtak halva; az 500 főnyi kormányi lovasság nem vón részt e' esatában, a' szétűzött gyalogság pedig Porto-Alegreben gyűlőngött ismét össze. — Az ujjorki Courier szerint az egyesült státusok-ban az aranybányák sokkal nagyobb terjedésűek, mintsem eddig hívék; ugyan is Virginiában véve kezdetét, Éjszaki és Déli-Carolina, Georgia, Alabama és Tennessee nagyobb résziben kiterjed. Legjövendemes bányák voltak eddig az éjszaki carolinaiak, mellyeket már legrégebben ismérnek 's művelnek. Legújabb időben a' virginiai bányák gerjesztének nagy figyel-met és az e' status törvényhozósága az e' bányák műveltetésére alakult társaságoknak egész készséggel ada engedélyt. Főleg Stafford, Culpeger, Tanquier, Spotssylvania, Orange, Louisa és Buckingham kerületek gazdagok bányákban; mellyek műveltetése igen hasznos, mint hogy csekély költség mellett a' jövedelem bizonyos. Rendelések tetvék a' déli tartomá-nyokban a' bányaműveltetés javítására, hogy a' drága kincset a' földgyom-rából minél könnyebben fölszedhessék. Egy ércztanos, ki a' virginiai arany-bányákat megvizsgálá, azon véleményű, hogy e' tartományban, mint a' többiben is, még igen sok aranyérre találhatni 's hogy az egyesült sza-bad státusokban nemesak saját szükségre, de kivitelre is elég arany fog találtatni. 1824 óta 1834ig a' déli tartományokban az arany mennyiség 5 m. 126,500 dollár volt; ennek nagyobb részét Európába szállíták át, az or-szágbán is sokat feldolgoztak, és a' legesekelebb rész veretett pénzé. —

S p a n y o l o r s z á g.

Bordeauxi aug. 10ki telegrafi sürgöny szerint Oraa tábornok aug. 2án Morella közelében ujonnan megtámodá a' rendetlenül visszavonuló zendülő-ket 's rövid esata után elszélyeszté. — Aug. 4dikén Espartero sergei olly hadi mozgást vivének véghez, mellyből mindenki jósolá, hogy csakugyan rögtön megtámodni szándékozik Estellát. Pamplonából Alaix tábornok 16 álgyuval megindult Estella ellen, 's így a' megtámodásról többé már nem kétkedhetni. — Espartero meghasonlásának okát a' ministerséggel egy madridi levél következő körülménynek tulajdonítja: Esparteronak egy meghitt barátja volt a' hadministerségi hivatalosztályban, kit ő minden új hadministernek rendkívül hathatósan ajánla, 's Miranda osztálynok e' ha-talmas pártfogás következtében csakugyan minden ministerváltozásokor meg-maradt hivatalában. Carratala azonban elbocsátá őt, 's ez annyival inkább bosszantá a' fővezért, mivel Carratala barátja volt, 's leginkább neki kö-szönheté ministerségbe jutását. Carratala lelépett 's tudára adá Espartero-nak, mikép ő csupán Mon 's Castro ministerek unszolására fosztá meg hi-vatalától kegyenczét. Espartero természetesen zajgani kezdett e' megsérté-sért 's azonnal visszaállítatni kíváná védenezét; mi azonban nem történhe-ték meg, mivel a' hadminister helye akkor épen nem vala betöltve 's így az alkotmány világos értelme szerint a' kormányzó személyiségben semmi változás nem vala eszközölhető. Végre Latre lett hadministeré, 's noha személyesen megigéré Esparteronak kegyencze szolgálatba alkalmazását, ezt tenni mégis elmulasztá. 'Sez Esparterot nem épen ok nélkül olly harag-ra lobbantá, hogy Mon 's Castro ministerek ellen keservesen panaszkodék, 's csupán azok személyes gyűlöletének tulajdonítá a' hadsereg rossz állapot-ját, egyenesen arról vádolván őket, miszerint, e' két minister minden gatszágot elkövet, csakhogy ő győzelmet ne arathasson a' haza ellenségein 's így magának érdemeket ne szerezhesen. Narvaez, Oraa, de Meer, Clonard 's Palarée tábornokok fönnepélyesen nyilványíták, hogy minister-változás esetén letenni szándékjuk hivatalaikat.

Ujjabb madridi hírek szerint Espartero még sem támodá meg Estellát, 's már most sokan a' miatt kezdik vádolni, hogy nem véli magát elég erős-

nek, 's nem merészi híret koczkaztatni. E' vélemény már az udvarnál is gyökeret kezd verni; 's a' kormányzó királyné a' szó teljes értelmében nem tudja, mit volna legüdvösb e' nyomasztó körülmények közt tenni. Es-parterot nem meri elbocsátani, 's ministereit sem, mert új szabadelmű mi-nisterségtől irtózik, azon emberek pedig, kiket örömet látna az udvarnál, minő például: Pio Pita, Isturiz 's a' t. nem bírnak elég népszerűséggel, hogy Ofalia ministerségét kipótolhassák. Ez egyébiránt most is folyvást makacsnak mutatkozik 's egyszersmind alattomoskodónak, mert pénzt ígér Esparteronak a' hadsereg számára, csak maradjon meg hivatalában, ho-lott pedig csak azt várja, hogy Meer vagy Oraa valamely nagyobbserű győzelem által nyerje meg a' nép kegyét, 's a' fővezéren azonnal tud adand, és az említett két tábornok egyikét léptetendi elő, az ekép megürülendő al-parancsnokságot pedig Cordova tábornokkal töltendi be. Ekkor aztán illő-leg megfészkelnék magukat a' biztosított ministerek 's elleniket egyen-kint száműznék, azok közt pedig Pio Pita alkalmasint első helyen fogna állani. Egyébiránt a' ministeri lapok buzgón folytatják álhíreiket a' föllen-gősdiek veszélyes szándékáról, többi közt azon tervet tulajdonítják az em-lített pártnak, miszerint az a' malagai foglyokat kiszabadítani szándékozik és segélyükkel külön zászlók alatt több pártot föllállítani a' csempezés elő-mozdítására, mellyek utóbb, ha számuk mintegy 4 — 5 ezerre terjedend, a' kormányzó királynénak törvények szabására fognának használtatni. Es-parterotul még nem érkezék ugyan válasz a' királyné 's Ofalia levelére; több jól értesült személy azonban biztosan állithatni véli, miszerint Espar-tero engedni teljességgel nem fog, mivel a' történetek után közte 's a' mi-nisterség közt kibékülésről többé nem is álmodhatni, a' királyné pedig leg-vegső szükség esetén mégis inkább kész ministereit elbocsátani, mint ez el-határozó 's kedvezőnek mutatkozni kezdett pillanatban sergeit szeretett fő-vezérüktől megfosztani, és ugyanez okból, előre tudván Espartero ma-kacs megmaradását követelésinél, levelében ministerség-változást ajánla-tot tett neki, mellyben Espartero tökéletesen megegyezék. E' szerint mi-nisterelnök maga Espartero lenne, 's helyettese a' semmi jelentésű Frias hg, ki csupán Espartero parancsit teljesithetné, hadminister d. Francisco Nar-vaez, ki Esparteroval Amerikában szolgált 's rokona azon Narvaez tábor-noknak, ki a' tartalék-serget rendezé; a' tengerészeti és belügyi tárczák Montes de Oca követnek és Vadillo tanácsosnak jutna birtokul. Ezek meg-hitt baráti Isturiznak, 's több alkalomkor mint ellenségei mutatkoznak a' mostani pénzügy-ministernek. Benavides fiatal követ mint jog-Mateu pénz-váltó pedig mint pénzügyi-minister lépének föl. E' ministerség először is Laf-fitte kölcsönajánlatit fogná elfogadni, mert Espartero nyíltan kimondá, hogy neki nem kell minister, ki nem bír elég elhatározottsággal Havan-nal is eladni, ha a' körülmények parancsolják. E' szerint tehát Spanyol-ország minden pénzforrása néhány magányos nyereszkesedő kezeibe jutna 's az egész nemzet sorsát Madrid helyett Parisban fognák elhatározni. Egyéb-iránt mind ez még csak pusztavélemény, mellynek alapja legfőlebb is csak politikai összehasonlításokon nyugszik, 's a' valót csak a' legkö-zelebbi napok fejtendik meg. — Piemarini olasz esalábt, miután annyi ár-mánykodást követett el az udvarnál, a' ministerség kívánatára elparancsolá Spanyolországból a' kormányzó királyné. Ramorino tábornok is tavozni szándékozik Madridból, mert ajánlatit nem akarja elfogadni a' kormány. Utóljára már késznek nyilatkozik, hogy Munagorri csapattja vezérségével is megelégszik, de a' ministerek teljességgel nem akarják használni szol-galatit. —

A n g l i a.

London, aug. 10ikén: Az aug. 9iki alsóházi ülésben Wallace kérel-met nyújta be a' levélár csökkentése iránt, melly márigen magasra emelkedék az angol postákon, ennek következtében a' kormány csakugyan egész or-szágbán általányosan 2 penzere (6 kra) szándékozik leszállítani a' postaárt minden levélért. Ezt az irlandi hatóságjavító törvénynek a' felsőház által véghez vitt módosítása követé, melly iránt így nyilatkozik Russell: „Azon legfontosb záradék, melly a' két ház véleménykülönségét szülé, 's a' köz-ségi választás-adót tárgyazza, olly alakban érkezék hozzánk vissza a' má-sik házból, minőben azt már egyszer láttuk. (Halljuk!) Olly főfontosságú pont ez, hogy én, miután nem vélem a' lordok házat más véleményre té-rithetni, kedvem pedig épen ninesen az engedmények ösvényén még tovább haladásra (tetszés a' szabadelműek résziről), nem látok egyéb utat magam előtt, mint most az egész ügyet fölfüggeszteni, 's a' törvényjavaslat további vitatasát a' jövő parlamenti ülésre halasztani. (Hangos „Halljuk!“ 's tet-szés.) Én tehát három hónapra elhalasztatni kívánom a' kérdéses törvény-javaslatot.“ A' szabadelműek tetszéssel fogadák az indítványt, Shaw el-lenben nem egyezék abban meg, 's minden ebből származható bajért fele-lőssé kíváná tétetni a' ministerséget. (Kaczaja' ministeri oldalról.) O' Con-nell közöné a' ministereknek azon egyenes nyíltságot, mellyel a' lordok módosítványit felreveték, mivel azok mind megannyi sérelmek gyanánt te-kintendők az irlandiakra nézve. (Halljuk! 's Ó!) Ó (O' Connell) reménylé, hogy a' jövő gyűlés egészen az angolokéhoz hasonló hatósági törvényja-vítással látandja el az irlandiakat. Még néhányan szólottak az indítvány ellen 's mellett; végre azonban mégis szavazás nélkül elfogadá azt a' ház. A' felsőházban ugyane' napon másodszeri fölolvastatása került szőnyegre Brougham indítványának Durham l. hatalma korlátoztatására 's különösen száműzetési törvénye megsemmítésire; Glenelg 's Melbourne ellenzék az indítványt, Lyndhurst 's Wellington pedig támogatók, ez utóbbi még azon megjegyzéssel, miszerint ő igen sajnálja, hogy eddig annyira gyámolítá a' ministerségnek Canadára nézve tett lépteit. Az indítvány másodszeri föl-olvastatása hosszab vitatás után 54 szóval 36 ellen keresztül ment. A' Sun szomora következményűnek mondja a' ministerek e' vesztességét, mert a' canadaiak ez által bizonyosan makacsabb ellenállásra fognak buzdulni Dur-ham rendeleti iránt. Az irlandi tizedtörvényt szavazás nélkül végkép elfo-gadá e' napon a' felsőház. — Most nagy kérelem készül a' rabszolgaság

azonnali eltörlését iránt, melyet 450 ezer angol, 137 ezer skót és 70 ezer írlandi bölgy irand alá. — A' birminghami politikai egyesület választmánya (mint előbbi számunkban röviden érintők) aug. 6ikára nagy népgyűlést hirdet, a' Holloway-hegy mellett, Birmingham előtt, tartandót, melyre az egész környékbeli népet meghívá, egyszersmind kérelmet intézvéen valamennyi gyár, hámor, szénbánya 's egyéb dolgozó intézet tulajdonoshoz, hogy e' napon szüntessék meg közönségesen a' dolgozást. A' gyűlés az említett napon csakugyan véghez is ment. Reggel korán már gyűlőgni kezdének a' kimutatott helyekre a' dolgozók, buzogva a' „néplevel öt sarkalatos cikke“ hathatós támogatásáért. Reggeli 8 óráig kedvező volt az idő; ekkor azonban esni kezdte, 's majd egészen délig szakadatlanul azott a' kétszázezernyi népség. Délután megszűnt ugyan az eső; de az ég még mindig fenyegető színből mutatkozék. A' nép koránsem engedé e' kellemetlen körülmény által buzgalmát csonkíttatni. Tíz óra után lobogó zászlókkal vonulának a' különböző testületek a' városház elibe, hol a' politikai egyesület választmánya ülést tartott. A' zászlók közt egy különösen megkacagtatá a' népet 's köz figyelmet gerjeszte. Három kenyér vala t. i. rajta látható, az egyik igen kicsiny e' fölirattal: „Angol hat penceskenyer“, a' másik, nagyobb, fölött „Francia hat penceskenyer“, 's a' harmadik, még sokkal nagyobb, fölött „Muszka hat penceskenyer“ volt olvasható, az egészet pedig e' szók folyák körül: „Hatása a' gabnatörvénynek.“ A' városház tömten tömve volt néppel. Az orgona mellett erkélyen a' választmányi tagok kívül a' glasgowi, yorki, londoni, manchesteri, liverpooli 's a' t. megbízott követek ülének. Feargus O' Connort több város megítélté fölhatalmazásával e' népgyűlésre. Az alatt álló nép a' követek mindegyikét háromszoros hurrah-val, a' gyalázatos whig és tory zsarnokokat pedig ugyanannyi gúnykiáltással fogalá. Az ügyek itteni elintézése után az egész hosszú vonal legillőbb renddel megindult a' kifizött gyűlés-helyre. Csengő zenével 's lobogó zászlókkal érkezék a' nép a' másfél angol mérföld távolságu helyre, mely igen alkalmas illyesmire, mivel majd fél-mérföldnyi hosszúságban szűkúralakban emelkedik föl. A' szónokok számára számos alkotvány vala emelve. Az iszonyu tolongás mellett sem történt semmi említést érdemlő zavar vagy szerencsétlenség. Attwood Tamás, zajos tetszés közt elfoglalván az elnöki széket, következő beszédet mondta: „Barátim, honfitársim, rokonim! E' nagy 's ünnepélyes alkalomkor illő és méltányos, hogy áldást kérjünk istentől ügyünkre. Reményem tehát, mindenki leveendi kalapját 's így sohajtand velem: „Isten, köszönjük azon áldásokat, mikkel e' hazát elbárártad, midőn ama' nagy munkát véghez vími segített, mellyel jó kormány áldásához jutánk. Kérjük áldásodat reánk 's igaz ügyünkre!“ Barátim, e' nagyszámu gyűlés rendkívüli örömeire szolgál, 's minden igazságos böcsületet férfi bizonytal hasonlag érez velem. Bár Soult tábornagy köztünk állana! E' gyűlésben láthatna, mikép az angolok egészen máskép szokták önmagukat legyőzni, mint sergét. Nagy és igazságos ügyünknel egyéb fegyverrel nem bírnak, 's ehez járulnak még: egészséges fők, szívek és szilárd akarat hazánk szabadságának helyreállítására. Mindezen áldást istentől nyertük; a' kormánytól semmit. Mi egy részét megváltoztatni akarjuk a' kormánynak. (Hangos tetszés.) Miaz alsóházat meg fogjuk változtatni. (Dörgő tetszés.) Igen, meg fogjuk változtatni az alsóházat, még pedig nemcsak részletesen, hanem egészen 's tökéletesen. (Tetszés.) Hét év előtt tettünk ugyan némi változtatást; de ez megcsalá a' nemzet jogait 's reményit. Most általános változtatást akarunk. Az előbbi, merlegbe vetvén, igen könnyűnek találtuk. Figeát ültettünk szőlőhegyünkön, megkapálták, öntözgettük, trágyáztuk, 's minden évben jöttünk gyümölcsöt keresni rajta; de mindeddig nem termett a' figefa semmit. Ne vágjuk-e le, 's ne dobjuk-e tűzbe? (Dörgő tetszés.) Erőszakot nem fogunk használni, hanem csupán azt, mit a' fiatal menyecskék gyöngéd nógatásnak szoktak nevezni. (Kacaj.) Lassacskán, de mulhatlanul előzzük őket székeikről, mellyeket elfoglalva tartanak, 's helyettük az angol nemzetet fogjuk oda ültetni. (Hangos tetszés.) Most barátim, sürgessetek, sürgessetek, sürgessetek! Én több gáncsot ismerek a' kérelmezési sürgetés ellen. Egy, két, sőt talán 500tuli kérelmetől sem igen sokat várhatok; de ha én százezreket gyűjtök össze magam körül, 's karácsonkor talán két milliót állítok föl szorosan egymással szövetkezve (harsogó tetszés); igen, szövetkezve ünnepélyes, szent frigyre, melly egy szívvel, fővel, értelemmel 's kézzel fog munkálni: akkor majd meglátjátok, mikép tudand magának tiszteletet 's meghallgatást szerezni a' tömegek dörgő szava! Gondom lesz reá, hogy két millió férfi úgy eselekedjék, miként egy, 's e' mellett a' esőndet 's törvényt meg nem sértendi. De jaj azon embernek, ki ellenünk a' törvényt megszegi! (Dörgő tetszés.) Barátim, a' nemzeti kérelem előnkbe fog terjesztetni. Ti látni fogjátok, miszerint az minden jogainkat követeli, igen, követeli 's kívánja. Némelyeket rettenté szó: követeli. Alkotmány szerű jogunk ez, melly századok óta fönáll. (Tetszés.) A' jogok kérelmében, melly Illik Vilmos kezébe adták, e' szókat használak előnk: „Mi ezt követeljük, kívánjuk és sürgetjük.“ (Hangos tetszés.) Miért nem szólhatnánk mi szinté úgy mint ők? (Tetszés.) Válasszunk 49 követet. Ezek, törvényszerűleg egyesülve, kopogtatni fognak a' kormány 's minden egyes követ ajtaján, 's kiáltani, hogy két millió angol igazságot és szabadságot kíván; ha pedig e' kívánatunk nem teljesülne, ismét gyűlést tartandunk, 's ugyanazon nap egész Angliát, Skótiát és Irlandot általános népgyűlés fogja élénkíteni. (Hangos tetszés.) Akkor már öt millió ember fog úgy gondolkozni, mint mi. (Dörgő tetszés.) Attwood után Muntz, Vincent, Douglas és Shorefield szólának. Ez utóbbi különösen kikelt azon pazarlás ellen, mellyet a' kormány a' számos haszontalan nyugdíjazás által elkövet. Végre Feargus O' Connor szólalt meg, kikötő tudomás szerint egyike a' legtözebb angol zendítési elvű férfiaknak, 's lényegesen ezeket mondta: „Kérdem tőletek, a' néptől, vétkesek-e a' whigek, vagy nem? (Hangos kiáltás: „Vétkesek!“) Mit után ezt már kimondátok, kérdés: mikép lehetne e' vétkeesség szomorú

következményt orvosolni. (Kiáltás: „Ki kell őket hivatalaikból űzni.“) Minden rendszabály csupán haszontalan munkónak tekintendő, míg végre az egyetlen gyógyszer használhatandjuk bajelhárításra, 's ez: általános szavazási jog. A' whigek nem bírván tulajdon érdemmel, így szólnak: „Nem vagyunk-e mi jobbak a' toryknál?“ „S ez engem azon divatos urfira emlékeztet, ki elüzni akarván szájából a' fokhagymabűzt, vöröshagymát rágott. (Kacaj.) Nem kell nekünk a' toryk fokhagymája, 's nem a' whigek vöröshagymája. (Kacaj.) Én olly adag radicalismust ajánlok nektek, melly képes legyen mind a' kettőnek bűzét elüzni orrotokból. (Kacaj.) A' javuláshoz csak akkor lehet remény, midőn mozgásba jönnek a' tömegek, 's erejük kétségbehozhatlanul kitűnik. Egész Yorkshire és Lamashire úgy gondolkozik, mint én. (Hangos tetszés.) 'S ugyan mikor volt olly szegény ministerségünk mint most? Itt a' kis John (Russell), Howik, Palmerston, Hobhouse 's a' nemzet fő szatócsa, Spring-Rice! (Kacaj.) Tegyetek egy döfést, egy hosszú döfést, egy egyesült döfést, melly romba döntse e' romlottság föllegvárát 's megalapítsa az alkotmány templomát.“ Több szónok hallatá még magát, 's a' gyűlés következő kérelmet szavazott: „Nemzeti kérelem Nagybritannia és Irland egyesült királyságok részéről a' parlamentben ülő tisztos alsóházi tagokhoz. Alulírottak, Önök szenvedő polgártársi, alázatosan megjegyezzük, miszerint mi, a' kérelmezők, olly honban élünk, mellynek kereskedői híresek vállalkozói szellemükről, gyárai pedig ügyesek, 's dolgozói szorgalmuk miatt köz példabeszéddé váltak. A' hazájó, földje dús, légmérséke egészséges, kereskedése nyers anyagokkal gazdagon el van látva, számos jól használható révvél bír, 's belső közlekedési eszközei az egész világot meghaladják. 23 évig élvezünk mély esőndet. 'S mégis, a' nemzeti jóllét ez elemei, 's használatukra minden ügyesség 's vonzalom mellett, lesujtva 's alázza látjuk ivagunkat nyilvános és különös szenvedésektől. Olly iszonyu adóteher alatt görnyedezünk, kereskedőink töntül remegnek, dolgozóinkat éhhalál ragadja el, 's a' tőke nem hoz nyereséget, nem jutalmat 's szorgalmas munka; a' kézműves háza üres, a' zálogra köleszőnő uszoras raktárszínig tömve; a' szegények háza fuladásig népes, a' gyárak ürességtől kongnak. Mi szorgalmasan kerestük mindenféle ennyi nyomor okát. A' természetben vagy végzésben nem találhattuk. Az ég kedvezett e' népnek, de kábáság megfosztá üdvös sükerétől az isten jóságát. Sérelmünk orvoslását a' javító törvénytől vártuk. De az nem használt semmit, csupán elvevé a' hatalmat egyik párttól 's másinak adá.“ Ezután hosszasan előadja okokkal támogatva a' nép minden egyes kívánatát a' velős kérelem, 's mindezt következő zárszavakkal ismétli: „Méltoztassék tehát Önök tisztos háza komoly fontolatra venni e' kérévelünket, és minden fáradságot felede teljes erővel 's minden alkotmány szerű eszköz tökéletes használatával szilárdul oda törekedni, hogy mi következő tartalmu üdvös törvényt nyerhessünk: 1) „Minden törvényes koru, ép elméjű 's bűn miatt el nem ítélt férfi joggal bírjon a' parliamenti követek választásában részvétre; 2) minden parliamenti választásnál titkos szavazás hozzon határozatot; 3) a' parlament ideje egy évre szoríttassék; 4) a' választási adó egészen szűnjék meg; 5) a' parliamenti követek egész ülés alatt díjt huzzanak.“ —

Russzia, Poroszország, Hollanlia és Ausztria követségei rendkívül munkások minélelőbb kiegyenlíthetni a' Belgium és Hollanlia közt fenforgó surlódást. Legbuzgóbban az orosz követ ohajtja a' minélelőbbikédvező kifejlést, 's Melbourne és Palmerston az utóbbi napokban többször meglátogatták őt. — A' felsőház Durham elleni végzetét még a' toryk sem helyeslik egyhangulag. Míg a' M. Chronicle eltévelyítettnek mondja Wellington hget, kinek támogatása egyik főbb eszköze vala Brougham indítványa elfogadtatásának 's az indítványt alkotmányelleninek, mivel így már most a' parlament nem csupán ellenőrség alatt tartja a' kormányt, hanem egyenesen maga szándékozik kormányozni, mi a' bevett rendszer alapelveivel homlokegyenest ellenkezik, a' tory Standard arrul vádolja az indítványtevőt, (Brougham lordot) hogy okait csupán ügyvédi beszédben használhatni. Ha a' törvényjavaslat valóban keresztül menne mind a' két házon, úgy csupán azt nyere a' kormánya, hogy a' mostani főkormányzó lemondana hivataláról, 's helyébe igenigen bajos lenne más alkalmasbat találni. 'S valóban már maga a' felsőház is kezdi átlátni, miszerint e' tárgyban messzibb ment, mint kellett volna. Az aug. 10iki ülésben, midőn választmány elibe került Brougham indítványának vitatása, Melbourne l. figyelmezteté a' házat a' törvényjavaslat tetlegi sikerére, melly csupán azon pártnak fogna használni, melly minden áron elválasztani szeretné a' gyarmatot az anyaországtól. Egyébiránt pedig úgy vélekedék a' miniszerelnök, hogy Durham kérdéses rendeletét egészen megsemmíteni nem tanácsos, mert az mulhatlanul kaput tárna minden rendzavarásnak, 's legfőlebb csak utasításához pótlékal tudatni kellene a' főkormányzóval, hogy rendkívüli szigorúsággal csak világos fölségsértési vagy zendítési esetekben éljen. Ennek következtében Brougham jönként visszavoná indítványa egy részét, 's így már most az egész igen tetemesül szelidült.

Franciaország.

Paris, aug. 12kén: F. hó 9ikén Aumale 's Montpensier hgek kíséretében Versaillesba kocsizott Lajos Fülöp, hol már 1200 tanuló várakozék reá a' muzeum termeiben. Beszédét, mellyel a' tanulók örömkialtását köszöné, némelly közönbős tárgyak érintése után e' szókkal zárta: „A' történet bírálandja meg tetteimet. Az, mit tevék, annak idején bizonyosan fölleend jegyezve e' termekben, hol mindent összegyűjték, mi eleink dicső 's hasznos tetteire emlékeztethet, 's reményem a' nemzeti érzelme boszut álland azon rágalmakért, miket éltemben szenvednem kelle, 's a' mellyekért már a' ti tetszések is édes vigasztalásomul szolgál.“ — Vincennesből két algyutelep indult meg e' napokban az éjszaki határszelek felé, 's a' több ezred parancsot kapott indulásra. — Soult tábornagy már mezei palotájába utazék, 's így ministerségbe lépni csakugyan nem fog, mit előre leheté gyanítani, mert az agg bajnok nem tudja feledni azon ritka megkülönböztetést, mellyel őt Angliában megítélték, 's angol szellemben szeretne kor-

mányozhatni, mi természetesen ninesen inyére Lajos Fülöpnek, ki olyan ministereket kíván, kik az ő érdekéinél egyebet nem ismernek. — D. Francisco de Paula infans más egész családostul Parisba érkezék. — Fabricius már elhagyá Parist, miután 37 évig tartózkodék ott diplomatai küldetésben. — Grouvelle Laurát naponkint roszabbuló egészségi állapotja miatt egy orvos kíséretében Franciaország déli tartományiba viteté a rendűrség. —

A' király, királyné, Adelaide, Klementina hgnők, Aumale 's Montpensier hgek csakugyan meglátogaták Molé grófot Champlatreux mezei lakán. Orleans hg nem hagyhatván el minden órán lebetegülendő nejét, nem vehete részt a' minisiteri lakomában; Molé 's társai a' kastély előtt fogadák el a' királyt, ki csudálkozását nyilvánítá a' kert 's kastély szépségén, 's arczképével ajándékozá meg a' nyájas házi gazdát. Ezután tanácsot tartá minisiterével Lajos Fülöp 's kabinetü parancsot irt alá, mellynek következtében Lacave-Laplagne ismét visszahelyezteték hivatalkörébe. Mig Lajos Fülöp Molé grófnál ebédelt, addig Soult tábornagy meglátogatá Lafitte urat, 's ez hihetőleg följul mulja politikai fontossággal ama' látogatást és kabinetü parancs-kibocsátást, melly igen nevétséges ahoz képest, midőn Napoleon Moszkvából 's egyéb európai fővárosokból küldé parancsít. 'S most illy parányiságokkal kíván bögyöskedni a' francia minisiterelnök. — Spontini, híres hangszerző, aug. 12ikén Parisba érkezék. Mars k. a. Milanoba utazék, hol a' koronázás alatt néhány mutatványt adand la Scala színpadon. — Janin Gyula, ki gyöngült szemei helyreállítása végett Florenzbul rögtön Emsbe utazott, Rotterdamon keresztül aug. közepén Parisba visszaérkezék. — Luzerni hírek szerint aug. Sikán a' követek hosszas tanácskozás után tagadólág akarának válaszolni Franciaország kívánatára; Bonaparte Lajos azonban nyilvánítá, miszerint ő kész inkább önként távozni, mintsem miatta zavar érje a' cantont. Ha a' schweiziaik nemzetisége megelégszik illy középüttal, ugy a' francia kormány valóban örvendhet, hogy olly könnyű szerrel győzelemhez jutott. — A' jeladásoknál történt zavar következtében aug. 12—13ika közti éjjel a' paris-st. germaini vasuton két koesi összekocszant 's tiz utas kisebb nagyobb mértékben megsérült. — Touloni hírek szerint Fridrik ausztriai fhg aug. 9ikén meglátogatá a' hyeresi várromokat 's kerteket, honnan délutáni 4 óraker Toulonba visszaérkezék. A' hyeresi bíró következő beszéddel fogadá a' fhget: „Nem annyira azon szép elfogadásért, mellyet királyunk fiaí Ön jó Németországában tapasztalának, mint inkább Önnek személyes érdemeiért 's atyja dicsőségeért, ki olly méltó ellensége volt a' nagy Napoleonnak, hozzuk Ön elibe városunk hódolatát. Meg más érzelem is lelkesít bennünket Önnek közelében: Iső Ferencz és XIV. Lajos királyok uralkodása alatt az ausztriai győzelmes fegyverek, 's jelsül Doria Andor és de Ligne hg megkímélék városunkat a' háboru mulhatlan fájdalmas következményitől. Láthatja Ön tehát, miszerint üdvözlésünkbe hála 's nemzeti rokonszeny vegyül, 's hogy őszinték vagyunk, midőn e' nemzeti fölkiáltásunk után: „Éljen Franciaország!“ e'szókat hangoztatjuk: „Éljen Fridrik ausztriai fhg! Éljen Károly fhg! Éljen az ausztriai Láz!“ — A' fhg meghatólág válaszolt e' hevenyészett rövid szónoklatra 's vidámul tölté el a' napot. Aug. 10ikén elbúcsuzott a' fhg 's fregátjára evezett, melly azonnal 17 ágyulövessel üdvözlé a' lobogós francia hajókat, 's csak kedvező esti szellőre várakozék, hogy kieresztett vitorlákkal utnak indulhasson. A' szél azonban elmaradt 's a' fhg csak másnap reggel indulhatott el, 's akkor is gőzös által volt kénytelen kivonadni a' kikötőből fregátját. A' fhg számos jótétemény által feledhetlenné tevő Toulonban mulatását.

Törökország.

A' Times konstantinápolyi levelezője jul. 11ki'levele szerint a' eszerkeszi révpártokon jun 10kén a' 60 vitorlából álló orosz hajóserget iszonyu szélvész öntkre tevő. — Az ahadli lóportorony jul. 21kén éjjel majda' légbe repült; szerencsére csak két löporkád gyult föl, 's ennek következtében nyolcz ember részint tetemesül megsérült, részint életét veszté. — Dardaneliai hírek szerint a' török hajóserg a' kapudán basa parancsú alatt jul. 19ikén hagyá el az európai révpártokat. — Alexandriai jul. 20diki levél szerint a' drúzok Libanon hegyénél ujlág teljes erőből föltámadtanak; Damaskus és Balbek országutain pedig nagy csoportban mutatkoznak, 's egy, Balbekhez közelfekvő, helységet rohantak meg 's az ott állomásozó őrséget egy szálíg lekonzolák; a' kerületü igazgató erősítvényért küldé, melly 4 ezer főnyi csapatbul álla 's azonnal esatára került köztük a' dolog, a' drúzok keményen harcoltak 's a' basa serge kényteték megfutamodni és zárdába vonulni; itt is megszállák őket a' drúzok 's három napi hősi ellenállás után, kifogyván az élelmiszerekből, az ellenség sorain áttörésre határozák magokat; de nagyon kevés tudá magát átvágni az ellenség sorain, többnyire lekonzoltattak. Ibrahim basa e' hírek hallatára azonnal 16 ezer puskát küldé a' libanoni emirnek a' környékben lakozó keresztényének fölfegyverzetésire, ez miután 7 ezer főt így kiállita, Balbek felé vevő gyors lépteit, de ekkor már a' drúzok eltakarodának; a' hegyekbe vonultak 's az ide törekedő keresztényének véres főkkel kénytetének visszatérni a' sikságra; ez a' drúzokat elbiztostákká tevő 's midőn leszállának a' sikra, két órai harc után körülvétette a' basa sergétől, nagyobb részint leaprittattak, a' sebesültek sem találtak irgalmat; a' győző diadalmát fogoly nem ékesíté, ennek a' legutólsóig el kelle vérzeni. Az egyiptusiak vesztesége nem tudatik, de tetemes lehet; Ibrahim b. hivatalos hírleménye két említésre méltó pontot foglal magában e' győzelemről: „Az ész és igazság jobban fénylenek a' kardon, mintsem a' papiroson, és „a' mai esatért szebb és dicsőbb a' koniainál.“ Második; Bonaparte gyanánt üdvözlék és éljenzik a' basát; de a' szerencsétlen 's elpusztított Syria átkozza őt, kit lázadási apostolnak tekint, ki, függetlenséget ígérve, esabitá el a' lakosokat 's midőn ezek karjaiba vetnék magukat, minden módon gyilkolja, rabolja őket. A' győzelem

ellenére julius 7keig még nem volt helyreállitva Damaskus és Beyruth közt a' közlekedés. E' közben a' szerencsétlen Safot helységet egy német zsidó gyarmat fölszákmanyozá, többeket legyilkolván. Előbb a' drúzok, később az egyiptusiak 's végrea' zsidók prédálák föl e' helységet, melly most a' nyomor képét híven tünteti elő. — Konstantinápolyi jul. 25diki hírek szerint a' porta 's Mehemed Ali közt ismét esend uralkodik, ugy látszik, igen nagy gond fordittatik a' békeföntartásra. Trieszti aug. 8diki hírek szerint azonban Mehemed A. az idegen consulok előterjesztése daczára is csak ugyan nyilvánítandja függetlenségét; deb bizonyosan még eddig mitsem tudhatni. —

Oroszország.

Május 12ki ezárirendelet Duhamel ezredest nevezé ki orosz követül Teheranba Simonovich tábornok őrnagy helyett, ki saját kívánatára hivatott vissza. — Sz. pétervári lapok szerint 1837ben Pétervár főváros 468,625, Moszkva pedig 361,092 lelket számlált. — Asztrakánban jul. 1jén nyilvános kormányü könyvtárt nyitának meg. — A' sziberiai négy kormányzóságba száműzött vétkesek száma mintegy 100 ezer, a' jeni-sejszki kormányzóságba egyedül 1823tul egész 1832kig 25,597 száműzöttet vivének.

Pétervár, aug. 1jén: Jul. 14ki Fischbachban költ ezárirendelet következtében az ország éjszaki kormányzóságban 2dik ujonczsedés történeud és pedig minden ezer lakos után hat ujoncz parancsoltatik. — A' lieflandi megyei kormány a' mérsékleti egyesületeket nyiltlevelében haszonélkülieknek nyilvánítá 's az e' rendszabályokra kért helybenhagyást megtagadá; mert ezen egyesületek, a' nélkül hogy a' társasági rendre nézve épen veszélyesek volnának, némelly pártfelek tekintetét emelik 's a' pártosság szellemét szüntelen élénkségben tartják, mitől minden módon őrizkedni kell.

Belgium.

Brüssel, aug. 3dikán: A' király válasza következő a' luxemburgi tartományi tanács feliratára: „Uraim! Mi tagadás, súlyosak körülményink; de meggyőződhetnek Önök, hogy a' kormány Luxemburg ügyét buzogva 's önfeláldozással védendi. Mi politikai helyzetünket bonyolultta teszi, az, mint már a' limburgiaknak mondam, a' német szövetséghezü viszonyunk. Kettős befolyásnak vagyunk alá vetette; egy részről a' nagy hatalmak, kikkel szerződési viszonyban állunk, más részről a' szövetség, egy testület, mellyet semmi módon nem sérthetni meg 's melly önállólág a' nagy hatalmak körén kívül munkálkodhatik. Hasonlág szóba sem vonható, miszerint nekünk némelly politikai szenvedélyek ellen Rajnántul harcoznunk kell. Érdekekben fekszik, véleményem szerint, mind annak elhagyása, mi ingerültségre szolgál alkalmul. A' luxemburgi kérdés európai kérdéssé válásra esekély fontosságú 's ha szenvedélyek nem avatkoznak bele, a' nehézségek még esekélyebbek. Azon hét év alatt, mellyet Belgiumban tölték, eléggé tanusítám, mennyire érdekel engem Luxemburg. Mindnyájok megtartását illető élénk kívánatomat, reményem, Önök kétségbe nem vonandják. Fájdalom ugyan az 1831diki események károsan hatának az alkudozásokra. Nagy történetek szomorú következményit nem olly könnyen törleszthetni el. Legyenek Önök egyebiránt azon bizalommal, miszerint mitsem mulasztandok el, mit a' körülmény megenged 's mindent megteszek, mire emberi tehetség képesít.“ — Fornari pápai internuncius és Mercid' Argenteau tyraúsi érsek in partibus, Mechelenben most a' Belga érsek és püspökök gyülésin jelen vannak. — Frankfuri levelek szerint aug. 26án délután két óraker Brüssel minden utczaszegletin következő felszólítás vala felfüggesztve: „Brüsseli hazafiak, a' luxemburgi küldöttség ma aug. 6kán 1838délután 3 óraker érkezik a' vasuti állomáshoz. Legyetek vigyázók.“ Negyedfélkor érkezék meg a' luxemburgi küldöttség Brüsselbe Dabois tartományi elnök vezérlete alatt. Nagy számú polgárság ment e' küldöttség elibe a' városkapuhoz. Két beszéd világozan kitünteté a' belgák vonalmít luxemburgi atyafiak iránt, mit az elnök saját 's társai nevében forrón megköszönt. Beszédék után a' küldöttség a' többi jelenlevő: „Éljenek a' luxemburgiak! Felre a' 24czikkel“ kiáltásai közt vonult szállására. — A' büsseli aug. 5iki községi tanácsülésben Gendebien biztosságot hozá indítványba, melly a' 24 czikk iránt ellenmondást 's a' királyhoz felírást készitene; az indítványt egyhangulág elfogadák.

Brüssel, aug. 9én: A' luxemburgi küldöttek, mint azon tartomány polgári 's lakosai, mellynek sorsa nem sokára el fog döntetni, hasonlág nem udvarolhatának személyesen a' minisitereknél, ezek ugyanis nem bocsáták őket magok elibe. A' küldöttség elhagyá már Brüsselt: miután a' bel 's külügyi minisiterekhez következő irományt intéze, „Minister ur! Miután átnyujtanók a' királynak a' luxemburgtartományi tanács fölírását, minisiterelnél csak azon kötelesség teljesítése maradt hátra, hogy t. i. őket tartományunk aggodalmira, azon veszélyre, mellynek ki van tétette, és nyugtatásukra szolgáló eszközökre tennők figyelmesekké. Az alkotmányü szokás eltíltá bennünket a' fölséggel illyesmirül szólástul. Kétszer és pedig kettős tulajdonsággal felruházva akaránk Önnél 's Ön társainál személyesen udvarlani, és mind a' kétszer megtagadák azt tőlünk. Mi ellenmondunk e' szabadkozásnak, Önre hagyván a' felelőséget. Fogadja Ön, minisiter ur, legmélyebb tiszteletünk kifejezésit. A' luxemburgtartományi tanács tagjai. Brüssel, aug. 8án 1838.“ — Az őrséget a' luxemburgiak megérkezése előestéjén följegyzék 's elmenésükig jegyezve maradnak. Csendezavartul féltek. Azonban minden nyugott vala. —

Gabonaaár: Tiszta buza 145 130 115. Kétszeres 100 95. 88. Rozs 80 76 74. Árpa 60 56 52. Zab 50 46 43. Kukuricza 86 80 75. Köles 88 80.
Dunavízállás: aug. 23kán 6' 3" 0" — 24kén 6' 0" 6" — 25kán 5' 10" 0"